

Quảng Trị

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG TRỊ
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG TRỊ

NĂM THỨ HAI

SỐ: 248

Chủ nhật

8/3/2026

Email: baoquangtri@gmail.com
www.baoquangtri.vn

HƯỚNG TỚI BẦU CỬ ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI KHÓA XVI VÀ ĐẠI BIỂU HĐND CÁC CẤP NHIỆM KỲ 2026-2031

Nữ doanh nhân dám nghĩ, dám làm

(Xem bài trang 3)

Bà Nguyễn Thị Anh Đào (ở giữa) vinh dự nhận giải thưởng Phụ nữ Việt Nam năm 2024 - Ảnh: NVCC

Gabby Morritt

Nguồn sáng của trẻ khiếm thị Quảng Trị

TRANG 2

TRANG 5

Những vỉa tầng
Loan giang

Gabby Morritt

Nguồn sáng của trẻ khiếm thị Quảng Trị

Ánh sáng từ sự sẻ chia

Học sinh Trường Giáo dục chuyên biệt tỉnh không thể nhìn thấy gương mặt của Gabby Morritt. Thế nhưng, hầu như em nào cũng cảm nhận rõ nguồn năng lượng tích cực ở cô. Đặc biệt, câu chuyện của Gabby đã truyền cảm hứng, giúp nhiều em nhỏ khiếm thị thấp lên niềm tin rằng: Mình có thể làm được những điều phi thường nếu không có đôi mắt sáng.

Gabby Morritt chào đời ở vùng ngoại ô của London, Anh. Từ khi lọt lòng, đôi mắt cô đã mờ đục. Mọi người đều nguyện cầu, mong một phép màu sẽ đến khi Gabby lớn. Thế nhưng, phép màu ấy đã không xảy ra. Vì vậy, có thời gian, Gabby từng nghĩ mình là người bất hạnh. Trong tháng ngày buồn, câu chuyện về nghị lực phi thường của một thanh niên bại liệt ở Ấn Độ đã truyền cảm hứng cho cô. Tuy bị khuyết tật nhưng chàng trai ấy vẫn vươn lên, trở thành chuyên viên cao cấp của một hãng máy tính lớn.

Khi biết đoạn kết của câu chuyện về chàng trai Ấn Độ cũng là lúc Gabby Morritt viết trang mới cho cuộc đời mình. Cô chọn học ngoại ngữ với niềm tin sẽ tìm thấy công việc phù hợp, có cơ hội đến nhiều quốc gia để giúp đỡ những người khó khăn hơn mình. Sau quyết định ấy, Gabby lao vào chinh phục 8 ngoại ngữ. Bước chân thiện nguyện của cô cũng in dấu ở nhiều nơi.

Năm 2006, Gabby Morritt đến Việt Nam với thông điệp: “Người khiếm thị không vô dụng”. Gabby dùng đôi tai để lắng nghe, dùng bàn tay để cảm nhận nỗi đau của những em nhỏ mồ côi, khuyết tật tại Quảng Trị và Huế. Góp sức với ông Stephen Ball và một nhà tài trợ khác đến từ Hoa Kỳ, cô đã tài trợ 30% trong tổng kinh phí triển khai dự án “Âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị”. Với Gabby, ánh sáng không nằm ở đôi mắt, mà ở sự sẻ chia.

Không nhìn thấy những sắc màu vui tươi của cuộc sống nhưng Gabby Morritt (SN 1983) vẫn từng ngày vươn lên. Với cô, bóng tối đơn thuần là thử thách. Hành trình từ London đến Quảng Trị của người phụ nữ thông thạo 8 ngoại ngữ này đã góp phần viết nên một chương mới cho cuộc đời nhiều học sinh khiếm thị, khởi đầu bằng âm nhạc và niềm tin.

Các học sinh khiếm thị cùng nhau tập luyện trong giờ học âm nhạc

- Ảnh: Q.H

Dùng âm nhạc đẩy lùi bóng tối

Nhắc đến câu chuyện về Gabby Morritt, ông Nguyễn Xuân Tâm, Giám đốc Quỹ Phát triển cộng đồng tỉnh Quảng Trị (CDF), người sáng lập dự án “Âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị” thể hiện rõ sự cảm kích. Ông Tâm cho biết, với thế giới, Gabby có thể chỉ là một người khuyết tật bình thường. Thế nhưng, trong lòng các em nhỏ khiếm thị tại Trường Giáo dục chuyên biệt tỉnh, cô chính là “nguồn sáng”.

Theo ông Tâm, dự án “Âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị” triển khai từ năm 2023, được thiết kế bài bản với 2 cấp độ nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tinh thần và định hướng nghề nghiệp cho học sinh khiếm thị. Ở cấp độ 1, dự án tập trung trang bị kiến thức, kỹ năng thông qua lớp học nhạc phổ thông. Các em nhỏ nổi trội sẽ được lựa chọn để bước vào cấp độ 2-phát triển tài năng.

Ngay ngày đầu triển khai, dự án “Âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị” đã nhận được sự đồng thuận, hưởng ứng cao. Nhiều em nhỏ sớm bước qua sự ngại ngùng, xin tham gia lớp học. Từ những bước đầu tiên, gần 3 năm nay, lớp âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị vẫn được duy trì đều đặn vào tối thứ 2 và thứ 4 hằng tuần. Đến

Gabby Morritt tặng quà cho học sinh Quảng Trị có hoàn cảnh khó khăn - Ảnh: Q.H

lớp, không chỉ được trang bị kiến thức, kỹ năng âm nhạc, các em nhỏ còn có cơ hội học cách chơi nhạc cụ. Những em có tố chất nhất được chọn vào nhóm nhạc.

Trong lớp, Mai Văn Quân (SN 2009) là học sinh sớm tìm thấy niềm vui với âm nhạc. Quân kể, từ khi sinh ra, em đã không có đôi mắt sáng. Quân quanh ở nhà, có thời điểm, Quân cảm thấy ngột ngạt. Chính tình yêu âm nhạc đã nâng em dậy. Quân nghe nhạc trên chiếc máy cũ, rồi thuộc nằm lòng. Đam mê ấy vẫn được Quân duy trì khi vào học tại Trường Giáo dục chuyên biệt tỉnh. “Cách đây gần 3 năm, khi các thầy cô thông tin có dự án hỗ trợ trẻ khiếm thính học âm nhạc vào buổi tối, em đã đăng ký tham gia.

Đây là quyết định sáng suốt nhất của em”, Quân chia sẻ.

Không chỉ niềm vui, từ lớp học, nhiều em nhỏ khiếm thị đã có cơ hội thể hiện mình. Trong suy nghĩ, lâu nay, Nguyễn Thị Trà My luôn xem việc vào học Trường Giáo dục đã cho em cơ hội học âm nhạc. “Ngoài đàn hát, em và các bạn còn được biểu diễn trên các sân khấu lớn. Trong lần đầu tiên, em rất run nhưng vô cùng hạnh phúc. Cuộc sống của em giờ có nhiều màu sắc hơn”, Trà My tâm sự.

Âm nhạc mở ra cánh cửa

Lớp học âm nhạc do Quỹ CDF tổ chức đã mở ra một cánh cửa mới cho các em nhỏ khiếm thị tại Trường Giáo dục chuyên biệt tỉnh.

Đúng như kỳ vọng của Gabby Morritt, những giờ học âm nhạc sớm mang đến tin vui.

Mới đây, em Phạm Thị Kim Chi (SN 2003), trú tại xã Cam Lộ vừa thành công bước chân vào Trường trung cấp Văn hóa Nghệ thuật Huế. Trước đây, Chi chưa bao giờ nghĩ mình có thể đi theo con đường này. Sau khi tham gia lớp âm nhạc, được các thầy tận tình chỉ dạy, em nhận ra mình có thể biến không thành có. Chi chuyên tâm học nhạc lý, chơi nhạc cụ... và rồi đặt chân vào ngôi trường mơ ước. “Ngày lên đường nhập học, em đã hứa với thầy và các bạn sẽ trở lại với một phiên bản tốt”, Kim Chi chia sẻ.

Là thành viên lớp âm nhạc dành cho trẻ khiếm thị, em Nguyễn Trường Hiếu (SN 2007), trú tại xã Cam Lộ cũng vừa gây ấn tượng tại liên hoan “Những nốt nhạc xanh” lần thứ X do Nhà Thiếu nhi tỉnh tổ chức. Từ lúc sinh ra, Hiếu đã bị đứt dây giác mạc. Không nhìn thấy cuộc sống muôn màu, cậu tìm niềm vui từ thanh âm. Khi nghe các thầy cô chia sẻ về dự án âm nhạc dành cho trẻ khiếm thị, Hiếu liền đăng ký tham gia. Lần đầu ngồi bên chiếc đàn Organ mới, được tạo ra những âm thanh như ý, cậu cảm thấy lâng lâng. “Giải khuyến khích tại liên hoan “Những nốt nhạc xanh” là món quà em gửi tặng những người nâng bước cho mình. Em sẽ nỗ lực hơn để trở thành nhạc công trong tương lai”, Hiếu bộc bạch.

Chia sẻ của Kim Chi, Trường Hiếu đều ánh lên niềm tin, hy vọng-thứ bấy lâu bị bóng tối của sự mặc cảm, tự ti che khuất. Nhìn nụ cười trên môi các em, những người biết đến Dự án “Âm nhạc dành cho học sinh khiếm thị” càng thêm trân quý tấm lòng của Gabby Morritt và các nhà tài trợ khác. Mỗi người đều khắc sâu hơn câu nói của Gabby: “Nguồn sáng quý giá nhất không nằm ở võng mạc, mà nằm ở cách chúng ta lựa chọn để sống và cho đi”.

QUANG HIỆP

Nữ doanh nhân dám nghĩ, dám làm

Đó là bà Nguyễn Thị Anh Đào, Giám đốc Công ty TNHH MTV QT Hùng Dung (xã Vĩnh Linh, tỉnh Quảng Trị). Nhân Ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, phóng viên (P.V) Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị đã có cuộc trò chuyện cùng bà.

Bà Nguyễn Thị Anh Đào, Giám đốc Công ty TNHH MTV QT Hùng Dung - Ảnh: NVCC

● **P.V:** *Thưa bà, được biết, trước đây bà là giáo viên mầm non, vậy cơ duyên nào để bà đến với lĩnh vực sản xuất, kinh doanh và xây dựng công ty thành công như hiện tại?*

- **Bà Nguyễn Thị Anh Đào:** Trước đây tôi là giáo viên mầm non, gắn bó 16 năm với công việc chăm sóc, nuôi dạy trẻ. Thế nhưng, cuộc sống không phải lúc nào cũng bằng phẳng. Năm 1993, do thay đổi cơ chế, tôi nghỉ công tác theo chế độ 176.

Quyết định ngoài mong muốn đó đã đặt cả gia đình tôi vào bước ngoặt không dễ dàng. Không còn đồng lương giáo viên, không vốn liếng, không việc làm, mọi gánh nặng kinh tế đổ dồn lên đôi vai tôi và chồng - những người cha, người mẹ đang loay hoay nuôi hai đứa con còn quá nhỏ.

Chính tình thương dành cho chồng con, bản năng của người mẹ không muốn nhìn con thiếu thốn và khát vọng được làm chủ cuộc đời mình đã thôi thúc tôi phải bắt đầu lại từ con số không. Tôi khởi nghiệp bằng những công việc giản dị nhất, như: Thu mua sắn, môn, lạc rồi đem bán để kiếm lời, với nguồn thu nhập nhỏ để nuôi con ăn học.

Khi có trong tay một số vốn, tôi mạnh dạn vay mượn, mở cửa hàng riêng và từng bước mở rộng sang lĩnh vực phân phối thức ăn chăn nuôi. Năm 2005, Nhà phân phối Anh Đào chính thức hoạt động, từ một đại lý nhỏ vươn lên cung ứng sản phẩm cho hơn 200 đại lý trên địa bàn tỉnh.

Với tinh thần ham học hỏi, dám nghĩ, dám làm, không chỉ dừng lại ở phân phối thương mại, tôi mong muốn tạo ra giá trị bền vững cho quê hương, đặc biệt là cho phụ nữ nông thôn. Năm 2017, nhờ sự động viên và hỗ trợ từ các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ trong tỉnh và chính quyền địa phương, tôi thành lập Công ty TNHH MTV QT Hùng Dung và đầu tư xây dựng hệ thống trang trại chăn nuôi khép kín trên diện tích hơn 4,5ha, với tổng kinh phí gần 20 tỉ đồng.

● **P.V:** *Với những nỗ lực và thành công của bản thân, bà có thể chia sẻ thêm về lĩnh vực sản xuất, kinh doanh và quy mô của công ty?*

- **Bà Nguyễn Thị Anh Đào:** Hiện nay, công ty chúng tôi sản xuất, chế biến tinh bột nghệ, thu mua các mặt hàng nông sản, sản xuất các loại bánh quy, phát triển trang trại chăn nuôi lợn và cung cấp thức ăn

chăn nuôi cho bà con nông dân trên địa bàn tỉnh.

Cụ thể, mỗi năm, công ty cung cấp khoảng 7.500 con lợn giống và 3.000 con lợn thịt. Thấu hiểu nỗi vất vả của bà con nông dân, nhất là chị em phụ nữ miền núi, nơi mà các sản phẩm nông nghiệp thường đối mặt với những bấp bênh của thị trường, tôi đã đầu tư nhà máy chế biến tinh bột nghệ với dây chuyền khép kín hiện đại, góp phần nâng tầm sản phẩm quê nhà.

Sản phẩm tinh bột nghệ của công ty từng được vinh danh “Thương hiệu vàng nông nghiệp Việt Nam” (năm 2018), đạt chứng nhận ISO 9001:2015, được công nhận sản phẩm OCOP 3 sao cấp tỉnh (năm 2019) và hiện nay là OCOP 4 sao. Bên cạnh đó, sản phẩm bánh quy của công ty được nhiều khách hàng lựa chọn, đã có mặt tại các hệ thống siêu thị, cửa hàng tiện ích ở nhiều tỉnh miền Trung và TP. Hồ Chí Minh.

Doanh thu hằng năm của công ty đạt khoảng 35 tỉ đồng, tạo việc làm ổn định cho 15 lao động, phần lớn là phụ nữ, với thu nhập từ 8-12 triệu đồng/tháng và 20 lao động thời vụ, với mức lương từ 6-7 triệu đồng/tháng.

● **P.V:** *Cùng với việc sản xuất, kinh doanh giỏi, được biết, bà là người rất có trách nhiệm với công tác an sinh xã hội. Vậy, thời gian qua, bà đã có việc làm cụ thể nào nhằm sẻ chia, giúp đỡ những hoàn cảnh khó khăn, kém may mắn?*

- **Bà Nguyễn Thị Anh Đào:** Tôi luôn quan niệm rằng doanh nghiệp phát triển thì phải gắn liền với trách nhiệm xã hội. Vì vậy, trong thời gian qua, tôi cùng công ty đã tích cực tham gia nhiều hoạt động an sinh xã hội tại địa phương.

Cụ thể, tôi hỗ trợ các hộ gia đình có hoàn cảnh khó khăn, bà con bị ảnh hưởng bởi thiên tai, nhận đỡ đầu 16 trẻ mồ côi, trao quà cho người nghèo, học sinh vượt khó, ủng hộ Ngày Đại đoàn kết, xuân yêu thương... với số tiền trên 1 tỉ đồng. Tôi đã tham gia đấu giá bức tranh dân gian Đông Hồ với số tiền 45 triệu đồng do xã Vĩnh Linh tổ chức, nhằm đóng góp quỹ, giúp đỡ những hoàn cảnh nghèo khó trên địa bàn xã.

Đối với tôi, những việc làm đó không chỉ là sự sẻ chia về vật chất mà còn là trách nhiệm và tình cảm đối với cộng đồng. Tôi mong muốn lan tỏa tinh thần tương thân tương ái, để khi doanh nghiệp phát triển thì người dân xung quanh cũng được hưởng lợi và cùng nhau xây dựng xã hội ngày càng tốt đẹp hơn.

● **P.V:** *Với những thành tích đạt được trong thời gian qua, bà đã khẳng định được vị thế của mình trong xã hội. Vậy động lực nào giúp bà làm được điều đó?*

- **Bà Nguyễn Thị Anh Đào:** Những phần thưởng như: Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ năm 2022 hay Giải thưởng Phụ nữ Việt Nam năm 2024, Nữ

doanh nhân Việt Nam tiêu biểu-Bông hồng vàng năm 2025..., đối với tôi không chỉ là niềm vinh dự mà còn là nguồn động viên rất lớn để tiếp tục cố gắng nhiều hơn nữa. Động lực lớn nhất giúp tôi đi đến ngày hôm nay chính là tinh thần không ngại khó, luôn nỗ lực vươn lên và mong muốn đóng góp một phần nhỏ bé cho sự phát triển của quê hương và cộng đồng.

Tôi luôn tin rằng, dù ở bất kỳ lĩnh vực nào, phụ nữ nếu có ý chí, sự kiên trì và dám bước ra khỏi vùng an toàn thì đều có thể khẳng định được giá trị của mình. Thành công không đến từ điều gì quá lớn lao mà bắt đầu từ sự tận tâm trong từng công việc và trách nhiệm với xã hội.

● **P.V:** *Nhân dịp Ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, bà có điều gì muốn chia sẻ, lan tỏa đến chị em phụ nữ?*

- **Bà Nguyễn Thị Anh Đào:** Tôi mong muốn gửi tới chị em phụ nữ thông điệp: Hãy luôn tự tin, không ngừng học hỏi, mạnh dạn theo đuổi ước mơ và cân bằng tốt giữa gia đình, công việc. Người phụ nữ hiện đại không chỉ giữ gìn hạnh phúc gia đình mà còn có thể góp phần phát triển kinh tế, xây dựng xã hội ngày càng văn minh, tiến bộ.

● **P.V:** *Cảm ơn bà về cuộc trò chuyện ý nghĩa này! Nhân Ngày Quốc tế Phụ nữ 8/3, xin chúc bà và tất cả chị em phụ nữ luôn xinh đẹp và tỏa sáng dù ở bất cứ đâu, vị trí nào.*

LÊ MAI (thực hiện)

Bà Nguyễn Thị Anh Đào (thứ nhất, bên phải) là người phụ nữ dám nghĩ, dám làm, luôn trách nhiệm, tận tâm với công việc - Ảnh: L.M

• BÙI PHAN THẢO

Vết hằn trên đá

Ngày gió lùa tóc em bay
trong bầu trời mắt anh riêng giữ

Ngỡ như một làn hơi
tuổi thanh xuân về đâu trú ngụ?

Đã hết những ngày bão giông
chỉ có vết hằn lịm dần trên đá

Không thể nói về những điều đã cũ
điều mới là ở dưới đất sâu

Khi con sông chở đám phù du không ra tới biển
mùa về qua tiếng xanh chim
vườn cũ một mình anh trở lại

Bây kiến thiên di suốt đời mê mãi
người đi từ dạo đó không về.

- Minh họa: H.H

• NGUYỄN VĂN TRÌNH

Tìm lại khúc ru

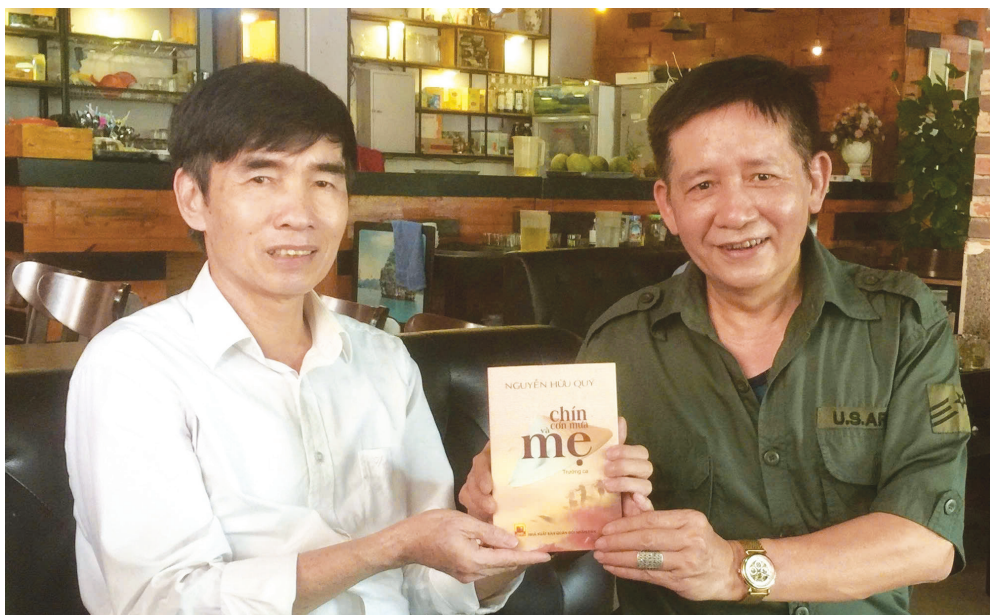
Ta về tìm lại khúc ru
để nghe khe khẽ tiếng ru thuở nào
vọng theo trong gió nao nao
lời ru của mẹ ngọt ngào ban trưa

Ta về tìm lại lối xưa
con đường đến lớp mẹ đưa năm nào
mưa phùn, gió bắc hanh hao
đường đi trơn trượt, mưa rào tái tẻ

Ta về tìm lại hương quê
chiều lên bếp lửa cho mê mẩn lòng
khói thơm rơm rạ cay nồng
hương quê quán quýt, nặng lòng người xa

Ta về tìm lại thiết tha
cày sâu, cuốc bẫm mẹ cha một đời
tình mẹ nặng lắm ai ơi
chỉ cho mà chẳng, một lời trách than...

Người mẹ trong thơ Nguyễn Hữu Quý

Nhà thơ Nguyễn Hữu Quý (bên trái) và tác giả

- Ảnh: N.Đ.H

Tôi dám quả quyết rằng, trên đời này, không có tình cảm nào thiêng liêng hơn tình mẫu tử. Đã có vô vàn câu nói thành "điển tích" mẹ của các nhân vật lỗi lạc trên thế giới, tuy nhiên tôi thích câu nói "Bạn có thể không chắc chắn về bất cứ thứ gì trong thế giới hỗn độn và đầy lừa lọc này, trừ tình yêu của mẹ" của nhà văn người Ireland James Joyce.

Nhà thơ, đại tá Nguyễn Hữu Quý mất mẹ lúc mới 12 tuổi "Chúng con mồ côi mẹ/khi vẫn còn trẻ thơ". Đó là những năm tháng không thể buồn hơn của anh em nhà thơ: "Quang gánh còn đây. Mẹ đã xa rồi/thú mừng mừng đặng cái nhìn con trống trắng/trong ngôi nhà rất nhiều im lặng/con nhận ra những con số không".

Tuổi thơ Nguyễn Hữu Quý có nhiều kỷ niệm ấm áp về mẹ. Khi lớn lên đã không còn mẹ, nhưng được nghe kể lại mẹ ông là một cô hàng xén khá duyên dáng, dịu dàng ở chợ Thanh Khê. Những người cùng thế hệ mẹ ông, thường nhắc, đó là người sống có phúc, có đức. "Một đêm chiến tranh/nhì nhằng ánh chớp/mẹ không đi hết/con đường vào ngõ nhà mình" (Ký ức

mẹ). Mẹ nhà thơ Nguyễn Hữu Quý mất vì bom đạn đế quốc Mỹ. Đọc thơ và trường ca của ông, mới hiểu vì sao Nguyễn Hữu Quý lúc nào cũng đượm buồn. Trong nỗi buồn dằng dặc và phi thường ấy, có tủi hờn vì mất mẹ quá sớm, có tình yêu quê hương với nhiều nỗi day dứt khôn nguôi.

Xã Thanh Trạch như bao xã miền Trung nói chung, Quảng Trị nói riêng ở ven biển đều "chang chang cồn cát" (thơ Tố Hữu). "Cát tụ thành cồn/đồng làng ta đệt bông thất củ/cát xộn xạo bay vào tận cửa/miếng cơm/lùa nắng chang chang" (Chín cơn mưa và mẹ).

Dòng họ Nguyễn của anh di cư từ Bắc vào Nam, nhiều người dừng lại ở Quảng Trị mà lập nên làng, phát triển đến bây giờ: "Lập xóm dựng làng/lên rừng xuống biển/đẵn gỗ dựng nhà, cuốc đất làm rẫy/cày xới phù sa nặng nhẹ chiêm mùa/cây lúa ngậm phèn, củ khoai nếm mặn/chèo thuyền vượt sông, giòng buồm ra biển/tựa rừng, hướng sóng mệnh mang" (Chín cơn mưa và mẹ). Từ bao đời nay, tìm kiếm sự sống ở những ngôi làng trên cát, không giản đơn. Có điều, "quê hương mỗi người chỉ một" (thơ Đỗ Trung

Quân), Nguyễn Hữu Quý yêu làng như máu thịt. "Đi đâu con cũng mang làng theo/bánh bột lọc, cháo canh mời láng giềng bè bạn" (Chín cơn mưa và mẹ).

Thật thú vị khi đọc "Chín cơn mưa và mẹ" thấy ngôi làng cát trắng ấy, bao hình ảnh thân thương về cây cỏ trong vườn, trong làng hiện lên mồn một. Nguyễn Hữu Quý nâng niu quê nhà từ cỏ cây, hoa lá, giản dị mà chắc chắn người đã quên. Nuôi lớn anh không chỉ là "cá biển cá đồng/con nục, con trích, con tràu, con diếc", gạo ruộng, sắn đồi, "hạt thóc mỏng, củ sắn cùi eo ọt", mà còn có cả những quả ớt mọi mọc trong vườn. "Nuôi lớn con cây ớt mọi đầu vườn/quả bé xíu chìa lên trời chi chít/có bữa con nghe ông Trời hà thít/vị trần gian cay rưng mặt mày" (Chín cơn mưa và mẹ). Lớn lên giữa thời bom đạn, Nguyễn Hữu Quý như bao thanh niên khác ở làng lên đường nhập ngũ, nối gót cha anh bước vào cuộc trường chinh giải phóng. Vậy nhưng hình ảnh quả ớt mọi, anh không bao giờ quên.

Yêu quê, mọi thứ đều thuộc về máu thịt như thế, lần đầu tôi mới thấy trong một tác phẩm. Nguyễn Hữu Quý tự hào và nâng niu vùng trời ký ức của anh. Quê hương trong anh có vẻ đẹp lãng mạn "Trên trắng cát chim chiến chiến hót/chúng vừa bay ra từ trái tim con/chiếc tổ ấm lót đầy rơm ký ức". Nhà văn I-li-a Ê-ren-bua có câu nói nổi tiếng: "Dòng suối đổ vào sông, sông đổ vào dải trường giang Vôn-ga, con sông Vôn-ga đi ra biển. Lòng yêu nhà, yêu làng xóm, yêu miền quê trở nên lòng yêu Tổ quốc". Đó cũng là nguyên nhân nhà thơ Nguyễn Hữu Quý trung thành với Tổ quốc và lý tưởng mà anh dâng hiến cả cuộc đời mình.

Với nhà thơ, đại tá Nguyễn Hữu Quý, mẹ là quê hương, là nguồn cội bền vững của những đứa con như ông. Nhiều người mẹ trên đất Quảng Trị đã tạc nên tâm vóc lớn lao của người mẹ quê hương. Ông tự hào, có một phần mẹ ông trong bóng hình chung ấy: "Sau lưng núi cao, trước mặt biển sâu/mẹ hát bằng cây, mẹ ru bằng sóng/mẹ mượn đèo Ngang buộc một đầu gấc vồng/cột gỗ nhà ta một đầu vồng kéo cà"

(Chín cơn mưa và mẹ). Mẹ là "nơi bạn bắt đầu" như ý trong câu nói khác của Mitch Albom - nhà báo, nhà hoạt động nhân đạo nổi tiếng người Mỹ.

"Mẹ" trở thành nhân vật trữ tình, thành đề tài của thi ca, dấu thành công hay không còn thuộc về tài năng nhà thơ. Trong những nhà thơ đương đại Việt Nam, hiện đang tiếp tục sáng tác, viết về mẹ nhiều nhất, chính là nhà thơ, đại tá Nguyễn Hữu Quý. Ngoài trường ca Chín cơn mưa và mẹ, gồm 9 chương, Nguyễn Hữu Quý còn có tập thơ Đứng kể công cho mẹ, gồm 34 bài thơ. Đây là chưa kể những bài thơ của ông về mẹ đã in trong các tác phẩm khác và mới đây nhất là Hạ thủy những giấc mơ (thơ và trường ca), NXB Hội Nhà văn năm 2026. "Tôi tin rằng, mẹ tôi sẽ là nguyên mẫu lớn nhất trong những sáng tác của mình dù có thể những trường ca, bài thơ hay truyện ngắn tôi không trực tiếp viết về người", có lần ông tâm sự.

Tất cả những người yêu văn học nói chung, thơ ca Việt Nam nói riêng, hẳn nhớ đến nhà thơ Đồng Đức Bốn (1948 -2006) từng có hai câu thơ "Trở về với mẹ ta thôi/Lỡ mai chết lại mồ côi dưới mồ" hoặc nhà thơ Nguyễn Duy có hai câu thơ: "Ta đi trọn kiếp con người/Cũng không đi hết mấy lời mẹ ru". Nguyễn Hữu Quý cũng có hai câu thơ "Cát đi mãi chẳng thành đường/Tôi đi theo lối mẹ thường hát ru" (Chín cơn mưa và mẹ). "Trong tôi chưa bao giờ mờ phai bóng hình của mẹ", ông tâm sự. "Chỉ là hai tiếng mẹ ơi/mà theo con cả suốt đời chưa tan", "Câu thơ con góp cho đời/có tình thương ở trong lời mẹ ru" (Mẹ ơi) là những câu thơ ám ảnh, xác tín tấm lòng ông với mẹ.

Từ đạo hiếu của Nho giáo cho đến các tôn giáo lớn có mặt ở Quảng Trị như Phật giáo, Thiên Chúa giáo, hình ảnh người mẹ luôn đậm nét, hiện thân của sự hy sinh, tình thương mà tấm lòng đại bi. Thơ Nguyễn Hữu Quý chói sáng hình ảnh Bát Nhã về người mẹ, là chốn bình yên, nơi tâm hồn ông nương tựa, dẫu mẹ đã về miền mây trắng từ lâu. Đó là giá trị thiêng liêng của tình mẫu tử.

NGÔ ĐỨC HÀNH

Trên đất nước ta, ít nơi có con sông và ngọn núi mang cái tên đẹp như ở Quảng Trị: sông Loan, núi Phượng. Sông chảy giữa hai xã Phú Trạch và Hòa Trạch. Theo người xưa, xuất phát từ truyền thuyết “chim Loan, chim Phượng” là đôi linh vật quý, tượng trưng cho sự hòa hợp âm dương trong văn hóa Á Đông, nên đã đặt tên cho dòng sông này là sông Loan.

Sông Loan hữu tình - Ảnh: X.P

C hung thủy với tên gọi của mình, bao đời nay con sông vẫn ôm ấp vào lòng dáng hình núi Phượng. Sử sách và truyền khẩu đều tự hào nhắc đến: “Sông Loan núi Phượng hữu tình/Bảng vàng ẩn ngọc anh linh châu vể” (Theo Lịch sử Đảng bộ xã Cảnh Dương-Nhà xuất bản Chính trị quốc gia). Dưới thời Pháp thuộc, để dễ bề quản lý và cai trị, người Pháp đặt tên cho cụm xã này là “Roon”. Quen dần, bà con thường gọi vùng Roòn, con sông từ đó khoác thêm tên mới: sông Roòn. Tuy nhiên, sông Loan vẫn gắn bó trong tiềm thức và đời sống cư dân đến hôm nay.

Bắt nguồn từ khe Đen xã Phú Trạch, sông Loan như dải lụa, mềm mại bung giữa những làng quê trù phú. Qua các thôn Hòa Lạc và Tùng Lý, xã Hòa Trạch, sông bất ngờ chuyển hướng Đông Bắc, nhập cùng khe Thai, xã Phú Trạch về xuôi. Trước khi đổ ra Biển Đông, con sông còn nhận gánh chiếc cầu xinh xắn, phía Nam tại thôn Di Luân, xã Hòa Trạch, phía Bắc tại thôn Tân Phú, xã Phú Trạch. Đó là điểm vượt sông Loan của Quốc lộ 1, để vào Nam ra Bắc. Trước đây, chiếc cầu bằng thép 7 nhịp, do một kỹ sư người nước ngoài, là con rể Việt Nam thiết kế khoảng năm 1937. Người kỹ sư cầu đường đó là Hoàng thân Xu-pha-nu-vông, sau này là Chủ tịch nước CHDCND Lào, người bạn lớn của Nhân dân Việt Nam.

Trong kháng chiến chống Pháp, ta phá hủy cầu Roòn, chặn đường tiến quân của địch ra vùng tự do Thanh Nghệ Tĩnh. Năm 1965, những nhịp cầu tưởng như vô tri ấy khiến máy bay Mỹ quần đảo đêm ngày, bắn bao nhiêu pháo sáng, trút biết bao bom đạn, cho đến khi bóng dáng cây cầu đi vào hoài niệm, chỉ còn lại dòng sông đục ngầu. Để vận tải hàng hóa, vũ khí vào Nam, ô tô vượt sông bằng phà, bến phà Roòn. Mức độ oanh tạc ngày càng tăng, phà Roòn phải sơ tán ở Lưu Sơn, cách bến cũ chừng 3km. Tại đây, bộ đội công binh sử dụng cầu phao, ngày tháo dỡ để tránh bắn phá, đêm lắp ghép để đưa các đoàn xe, đoàn quân ra chiến trường.

Đất nước thống nhất, cầu Roòn được đầu tư xây dựng ngày càng hoàn thiện, đặt 4 làn xe vào ra riêng biệt. Vừa thuận tiện lưu thông, cầu Roòn như một điểm nhấn khi du khách về với vùng đất này.

Sông Loan hiền hòa là thế nhưng ẩn chứa không ít thương tích. Tại đây, 32 người dân vô tội làng

Thuận Bài, nay là thôn Thuận Bài, phường Bắc Gianh bị giặc Pháp sát hại. Năm 1888, vua Hàm Nghi bị Pháp bắt, giam giữ tại đình làng Thuận Bài để đưa đi đày biệt xứ ở An-giê-ri. Nhân dân Thuận Bài đấu tranh đòi gặp mặt nhà vua, đình làng Thuận Bài trở thành nơi diễn ra buổi “thiết triều” cuối cùng của vua Hàm Nghi ở Việt Nam. Quá cay cú, Pháp bắt 32 người dân Thuận Bài đi làm cu-li tại đèo Ngang. Khi đến cầu Roòn, chúng hèn hạ cho họ vào bao tải, chìm xuống sông Roòn thủ tiêu tất cả. May mắn, có một người thường ăn trầu, dùng con dao bỏ cau rạch bao tải, lặn về phía hạ lưu, sống sót trở về kể lại nỗi đau (Theo Địa chí làng Thuận Bài-Nguyễn Tú, Nhà xuất bản Thuận Hóa). Ông Trần Văn Thịnh, Tổ trưởng Tổ dân phố Thuận Bài kể lại, đó là ngày 28 tháng Giêng âm lịch, bà con thường tổ chức cúng tập thể cho 31 người xấu số, gọi là “ngày giỗ cu-li”.

Hưởng ứng Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Cảnh Dương rào làng chiến đấu bằng cách xây tường san hô chằng chịt, tháo dỡ nhà dân lấy gỗ làm phen giậu quanh làng. Bà con còn dùng đá học, đánh đắm gần 30 chiếc thuyền buôn xuống lòng sông Roòn, chặn tàu chiến địch xâm nhập. Từ chiến lũy ngầm này, ta đã hạ gục nhiều ca-nô và quân lính Pháp, khi chúng hung hăng hồng nhử cái gai Cảnh Dương.

Lúc trước, tại khe Thai có một bến đò nhỏ, gọi là đò Thai, một trong những con đò đưa bộ đội lên đường ra trận. Gần 30 năm nay, nơi đây mọc lên cây cầu bê tông, bảo đảm cho xe ô tô dưới 10 tấn qua lại, mấy ai còn nhớ đò Thai một thuở. Tuy nhiên, những ai là bộ đội, dân công hỏa tuyến, học sinh vùng núi... thì vẫn nhớ mãi con đò ân tình, sang sông không phải trả tiền, vì người lái đò đã được chính quyền bảo đảm, yên tâm phục vụ bất kể đêm ngày.

Từ cầu Roòn, ngược sông Loan hơn chục cây số, ta đến với hồ thủy lợi Vực Tròn. Khởi công năm 1978, đưa vào sử dụng 7 năm sau đó, đáp ứng nguồn nước tưới cho hơn 1.300ha các xã, phường từ Quảng Trạch đến Bắc Gianh. Từ khi nước sông Loan về đến từng chân ruộng, bà con hân hoan vì mỗi năm 3 vụ liên tiếp được mùa. Cạnh hồ Vực Tròn là Nhà máy nước sạch Quảng Châu, cung cấp nước sinh hoạt cho Khu Công nghiệp Hòn La, Nhà máy Nhiệt điện Quảng Trạch và Nhân dân hai xã.

Có bông lúa mẩy, có dòng nước ngọt, làm sao quên được công lao hàng nghìn con người đã gắn bó từ những ngày đầu với công trình. Gần 7 năm, họ đã vượt bao gian nan, khắc nghiệt của thiên nhiên và rủi ro, bất trắc, để người dân trở nên giàu có trên đất quê mình.

Nguồn nước ngọt mát từ đá núi gặp dòng mặn lợ, tạo nên môi trường sinh sống, phát triển cho nhiều loài thủy sản, như tôm, cua, hào, sò huyết, cá các loại. Món sò huyết nướng có mùi thơm khó tả, món tôm đất rang tiêu, cháo hào, gỏi rong câu, rượu núi lá chuối... tất cả đã thành thương hiệu “made in” sông Loan. Trong xu hướng sinh kế, ngoài việc tăng tỉ trọng dịch vụ, du lịch, gắn với cân đối sản xuất nông, lâm, ngư nghiệp..., nhiều hộ đã đầu tư hàng trăm triệu đồng, sắm giàn rờ quay, hàng chục miệng “nò”, miệng vó... để đánh bắt. Vừa chủ động nguồn thực phẩm, vừa có thu nhập tốt, nhiều gia đình đã tích lũy xây dựng nhà cửa, con em học hành đỗ đạt.

Dọc sông Loan hôm nay là những làng quê trù phú, yên bình. Những con tàu từ biển xa trở về neo chặt dòng sông, làng thôn nô nức không gian lễ hội, sinh hoạt văn hóa cộng đồng. Những cánh rừng bạch đàn, chuối, mít... vén mình trong gió. Đàn bò lai sind ung dung khoe những “chiếc áo” vàng mượt. Chiếc máy gặt như chú trâu màu đỏ, hùng hục quay trở. Kiến trúc nhà ở cũng khá nhiều kiểu dáng, vừa kiên cố để phòng chống lụt bão nhưng không kém phần khang trang. Sông Loan là mạch máu giao thông, những chuyến đò dọc lên ngược mênh mang vị biển, về xuôi ngan ngát hương rừng. Sông Loan còn ưu đãi cho xã Phú Trạch 70ha đồng muối, giúp gần 1.000 lao động làm ra trên 10.000 tấn muối, thu hàng chục tỉ đồng mỗi năm. Điểm du lịch Thác Tam Cấp đã khởi động, một thắng cảnh thuộc khe Thai, còn giữ được hoang sơ, thỏa mãn sở thích trải nghiệm, thưởng ngoạn vẻ đẹp thiên nhiên của du khách. Trong tương lai gần, nơi đây sẽ là điểm đến thú vị, trong tour du lịch thăm Khu mộ Đại tướng Võ Nguyên Giáp, du lịch biển, khám phá những vĩa tầng văn hóa của vùng đất sông Loan, núi Phượng và nhiều di tích, danh thắng phía Bắc tỉnh Quảng Trị.

NGUYỄN TIẾN NÊN

Người đưa thương hiệu trầm sạch bay xa

Với tinh thần đổi mới sáng tạo, dám nghĩ dám làm, chị Trịnh Thị Ái, Giám đốc điều hành Công ty CP Xưởng Mộc Việt (xã Ái Tử) không chỉ góp sức xây dựng thành công thương hiệu trầm sạch đạt chuẩn OCOP 3 sao, mà còn góp phần quan trọng trong việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, giải quyết việc làm cho hàng chục lao động tại địa phương.

KHẲNG ĐỊNH CHẤT LƯỢNG SẢN PHẨM OCOP

Xã Triệu Ái là vùng gò đồi, đời sống người dân bao đời phụ thuộc vào cây hàng năm với năng suất thấp do đất đai bạc màu. Trước thực trạng đó, chị Trịnh Thị Ái thời điểm đó là Quản đốc tại Nhà máy may Hòa Thọ luôn trăn trở tìm hướng đi mới để phát triển kinh tế gia đình và hỗ trợ bà con quê hương.

Sau chuyến tham quan các mô hình sản xuất nhang trầm tại phía Nam, nhận thấy tiềm năng to lớn từ cây gió bầu, chị Ái cùng em trai là anh Trịnh Minh Triển quyết định chuyển đổi diện tích trồng sắn của gia đình sang loại cây này và thực hiện cấy trầm Nam Mỹ. Năm 2006, gia đình bắt đầu sản xuất nhang trầm quy mô nhỏ. Đến năm 2009, trước nhu cầu thị trường ngày càng lớn, chị Ái quyết định đăng ký sản xuất quy mô công nghiệp, chuẩn hóa quy trình từ thu mua nguyên liệu đến chế biến sâu. Sự thành công của mô hình đã lan tỏa mạnh mẽ, giúp nhiều hộ dân tại khu vực Ái Tử mạnh dạn chuyển đổi cây trồng kém hiệu quả sang cây gió bầu, hình thành chuỗi cung ứng nguyên liệu ổn định.

Chị Ái (bên trái) giới thiệu sản phẩm đạt chứng nhận OCOP và tiêu chuẩn ISO của công ty
- Ảnh: K.S

Dưới sự điều hành của chị Ái, Công ty CP Xưởng Mộc Việt đã tập trung đầu tư vào chất lượng và chuẩn hóa quy trình. Những nỗ lực này đã mang lại “trái ngọt” cho doanh nghiệp: Năm 2023, sản phẩm được UBND huyện Triệu Phong (cũ) công nhận đạt OCOP 3 sao; năm 2024, “Nhang trầm hương sạch” tiếp tục được UBND tỉnh vinh danh là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu cấp tỉnh. Đặc biệt, doanh nghiệp đã vận hành hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế ISO 9001: 2015. Các kết quả kiểm nghiệm từ Viện VNTEST khẳng định sản phẩm bảo đảm an toàn tuyệt đối về chỉ số kim loại nặng (chì, Arsen, thủy ngân), đáp ứng tiêu chuẩn sức khỏe khắt khe cho người tiêu dùng.

Chị Ái chia sẻ: “Đối với Xưởng Mộc Việt, việc tuân thủ các tiêu chuẩn nghiêm ngặt không chỉ là yêu cầu bắt buộc để duy trì chứng nhận OCOP hay ISO, mà còn là trách nhiệm đối với cộng đồng. Chúng tôi xác định sự minh bạch về nguồn gốc và chuẩn hóa quy trình là chìa khóa để sản phẩm truyền thống địa phương tự tin cạnh tranh trên thị trường”.

Hiện nay, bình quân mỗi tháng công ty sản xuất từ 1-2 tấn nhang trầm sạch. Danh mục sản phẩm đã

Nhờ sự năng động, chị Ái đã góp phần đưa doanh thu những năm gần đây của công ty đạt từ 12-15 tỉ đồng/năm. Doanh nghiệp thực hiện đầy đủ nghĩa vụ thuế với Nhà nước và các chế độ bảo hiểm (BHXH, BHYT, BHTN) cho người lao động. Hiện công ty tạo việc làm thường xuyên cho 37 lao động với mức thu nhập bình quân trên 8,5 triệu đồng/tháng (riêng nhân viên kinh doanh có thể đạt mức 20 triệu đồng/tháng theo doanh số) và hơn 20 lao động thời vụ.

phát triển lên hơn 200 mặt hàng phong phú như: Trầm cảnh, chuỗi hạt, nhang nụ, nhang vòng... Tất cả đều sở hữu bao bì, nhãn mác hiện đại, chuyên nghiệp, khẳng định vị thế của một thương hiệu trầm hương uy tín từ vùng đất Quảng Trị.

ĐẨY MẠNH KINH TẾ SỐ

Điểm nổi bật trong công tác điều hành của chị Ái chính là việc chủ động tiếp cận nền tảng số. Trong khi nhiều doanh nghiệp truyền thống còn ngỡ ngàng với thương mại điện tử, chị đã tiên phong đưa sản phẩm lên các sàn

Shopee Mall, Tiki, Lazada và duy trì hoạt động livestream bán hàng hằng ngày. Chị Ái chia sẻ: “Ứng dụng công nghệ giúp rút ngắn khoảng cách với khách hàng. Hiện sản phẩm không chỉ phủ sóng toàn quốc mà còn bắt đầu xuất khẩu theo đơn hàng nhỏ lẻ. Mong muốn lớn nhất của tôi là mở rộng quy mô, giúp bà con phát triển cây gió bầu để nâng cao thu nhập bền vững”.

Dù đạt kết quả khả quan, doanh nghiệp vẫn đối mặt với nhiều thách thức. Thiên tai, lũ lụt khiến giá nguyên liệu đầu vào tăng cao, gây khó khăn cho kế hoạch sản xuất. Bên cạnh đó, việc thiếu hệ thống máy móc hiện đại và công nghệ sấy tiên tiến khiến công ty đôi khi chưa đáp ứng kịp các đơn hàng lớn từ đối tác quốc tế. Trước thực tế này, chị Ái kiến nghị các cấp, ngành chức năng hỗ trợ doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn khuyến công để đầu tư thiết bị livestream chuyên nghiệp và máy móc sản xuất hiện đại, đồng thời tạo điều kiện tham gia các hội chợ, chương trình xúc tiến thương mại lớn để quảng bá thương hiệu.

Bà Ngô Thị Gia Linh, Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ xã Ái Tử cho biết: “Chị Ái là tấm gương phụ nữ sản xuất, kinh doanh giỏi điển hình. Không chỉ xây dựng doanh nghiệp thành công, chị còn đóng góp tích cực cho an sinh xã hội. Thời gian tới, hội sẽ phối hợp hỗ trợ công ty tiếp cận nguồn vốn ưu đãi và ứng dụng khoa học kỹ thuật để thúc đẩy phát triển bền vững”.

Theo kế hoạch, Xưởng Mộc Việt dự kiến mở rộng hệ thống chi nhánh tại phía Bắc tỉnh Quảng Trị, đồng thời duy trì ổn định kinh doanh tại TP. Hồ Chí Minh và Đà Nẵng. Dưới sự điều hành nhạy bén của chị Ái, thương hiệu đạt mục tiêu khẳng định chất lượng và giá trị kinh tế của sản phẩm truyền thống địa phương tại thị trường trong nước và quốc tế. Sự kết hợp giữa tâm huyết với nghề và tư duy đổi mới sáng tạo chính là nền tảng để Xưởng Mộc Việt tiếp tục tạo ra những giá trị bền vững cho cộng đồng và quê hương.

KÔ KẦN SƯƠNG

QUẢNG TRỊ TUẦN QUA

Tuần này, từ ngày 2/3-7/3/2026, trên địa bàn tỉnh đã diễn ra một số sự kiện nổi bật:

- Đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy đã có buổi làm việc với Sở Giáo dục và Đào tạo, Sở Xây dựng, Sở Văn hóa - Thể thao - Du lịch, Sở Nông nghiệp và Môi trường, phường Đông Hà và phường Nam Đông Hà.

Ghi nhận và đánh giá cao những kết quả mà các đơn vị đạt được trong thời gian qua, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy cũng đã gợi mở một số nhiệm vụ trọng tâm mà các đơn vị cần quan tâm thực hiện tốt trong thời gian tới, góp phần phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

- Ngày 2/3, đồng chí Trần Vũ Khiêm, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy đã đến thăm, chúc mừng cán bộ, chiến sĩ Ban Chỉ huy Bộ đội Biên phòng (BĐBP) tỉnh nhân kỷ niệm 67 năm Ngày truyền thống Bộ đội Biên phòng Việt Nam và 37 năm Ngày Biên phòng toàn dân.

Thay mặt Thường trực Tỉnh ủy, đồng chí Trần Vũ Khiêm ghi nhận, đánh giá cao và trân trọng cảm ơn những đóng góp tích cực của lực lượng BĐBP tỉnh trên tất cả các lĩnh vực. Những việc làm thiết

thực của cán bộ, chiến sĩ BĐBP không chỉ góp phần giữ vững chủ quyền, an ninh biên giới mà còn thắt chặt tình đoàn kết quân - dân, củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và cấp ủy, chính quyền địa phương.

- Đồng chí Hoàng Nam, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh, Phó Chủ tịch Ủy ban bầu cử tỉnh cùng đoàn công tác đã đi kiểm tra công tác bầu cử ĐBQH khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026-2031 tại các xã: Kim Phú, Kim Điền, Tân Thành và Dân Hóa.

Qua kiểm tra thực tế và nghe các địa phương báo cáo, đồng chí Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh ghi nhận tinh thần chủ động, nghiêm túc của các địa phương trong công tác chuẩn bị; việc rà soát cử tri, chuẩn bị cơ sở vật chất và kiểm tra hồ sơ ứng cử được triển khai chặt chẽ; việc niêm yết danh sách người ứng cử được tiến hành khẩn trương, nghiêm túc...

- Các ứng cử viên đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND tỉnh, nhiệm kỳ 2026-2031 đã tiếp xúc với cử tri các xã.

Chương trình hành động của các ứng cử viên

khẳng định tinh thần sâu sát cơ sở, gần dân, vì dân; dám đổi mới, dám hành động, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; chủ động tháo gỡ điểm nghẽn, giải quyết những vấn đề còn tồn tại, thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội, bảo đảm quốc phòng-an ninh, trật tự an toàn xã hội.

Cử tri bày tỏ sự tin tưởng, đồng tình với chương trình hành động của các ứng cử viên, đồng thời mong muốn nhiệm kỳ mới, các đại biểu tiếp tục phát huy trách nhiệm, kịp thời phản ánh tâm tư, nguyện vọng của Nhân dân đến các cơ quan có thẩm quyền.

- Ngày 5/3, các đồng chí lãnh đạo tỉnh đã dự ngày hội giao nhận quân năm 2026. Đợt giao nhận quân năm nay, Quảng Trị có 2.600 tân binh lên đường nhập ngũ, trong đó có 2.100 tân binh thực hiện nghĩa vụ quân sự và gần 500 tân binh tham gia nghĩa vụ Công an nhân dân. Trong số đó, có trên 1.000 thanh niên viết đơn tình nguyện lên đường nhập ngũ; 80 đảng viên; gần 300 tân binh là người dân tộc thiểu số; trên 80 tân binh là người có đạo; 6% tân binh có trình độ đại học, cao đẳng...

TH.H (tổng hợp)

Thầy giáo làm cây bonsai bằng dây nhôm “hút” khách mua

Là một giáo viên dạy Toán, anh Hoàng Quảng Hảo (SN 1979) ở thôn Thượng Giang, xã Lệ Thủy, lại đam mê tạo hình bonsai từ dây nhôm. “Vườn cây” bonsai bằng dây nhôm của anh Hảo có các dáng thế sống động như cây thật nên được nhiều khách hàng trong và ngoài nước đặt mua để trang trí, làm quà lưu niệm.

CƠ DUYÊN VỚI NGHỀ BONSAI

Mỗi dịp Tết đến, xuân về, những “nghệ nhân” trong tỉnh thường đem cây cảnh đến Quảng trường Hồ Chí Minh (Đồng Hới) để trưng bày. Những năm gần đây, giữa muôn sắc hoa và cây cảnh quen thuộc, bonsai tạo hình từ dây nhôm của anh Hảo xuất hiện như một làn gió mới, thu hút ánh nhìn bởi vẻ đẹp tinh xảo và độc đáo.

Anh Hoàng Quảng Hảo cho biết: Anh đến với nghề làm bonsai bằng dây nhôm từ sự thích thú và đam mê cây cảnh, nhưng vì không có điều kiện chơi cây thật nên anh tự tìm kiếm, đặt vật liệu về làm những cây bonsai của riêng mình.

“Là một giáo viên dạy Toán ở trường THCS, công việc thường bận rộn nên dù rất thích trồng cây bonsai, tôi không có thời gian để chăm sóc chúng. Vì vậy, khi thấy người ta làm các cây bonsai bằng những vật liệu có sẵn trong đời sống, tôi thích thú và theo đuổi, cố làm bằng được”, anh Hảo chia sẻ.

Theo anh Hảo, khoảng năm 2020, khi dịch Covid-19 xảy ra, trong điều kiện phải cách ly ở nhà, anh Hảo đã

tháo những loại dây nhôm, đồng từ mô tơ hỏng của máy quạt, bơm nước hỏng của gia đình và dày công mài mò làm thử.

Ban đầu cũng hết sức khó khăn vì các loại dây kim khí phế thải này thường kém độ dẻo nên rất khó uốn ở các chi tiết nhỏ, nơi cần phải gấp khúc nhiều chỗ, đặc biệt là khi tạo hình cành, lá quá bé.

Tuy nhiên, anh Hảo vẫn không hề nản chí. Khi điều kiện đi lại được nới lỏng, anh Hảo đã tìm đến các cửa hàng sửa chữa điện tử và điểm thu mua phế liệu để mua sợi dây nhôm, đồng. Có nguồn nguyên liệu dồi dào, anh làm đi làm lại nhiều lần..., xem như một “công cuộc” tập dượt nghề. Cứ thế, những cây bonsai bằng dây nhôm, đồng với nhiều màu sắc bắt mắt lần lượt ra đời.

Khi đã làm tốt, nghĩa là cây bonsai làm bằng dây nhôm và đồng phế liệu đã thành hình giống như cây thật, anh Hảo mới tìm mua nguyên liệu để tiếp tục làm thử. Đó là những cuộn dây nhôm được nhập khẩu từ Trung Quốc và xử lý bằng công nghệ sơn tĩnh điện hiện đại. Những sợi dây này không chỉ có độ bền cao mà còn đa

Anh Hoàng Quảng Hảo giới thiệu các sản phẩm cây bonsai làm từ dây nhôm
- Ảnh: P.P

Đến nay, sản phẩm bonsai dây nhôm của anh Hoàng Quảng Hảo đã được bình chọn là sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu của tỉnh. Dự án “Bonsai dây nhôm” của anh Hảo đã đoạt giải khuyến khích cuộc thi “Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo” lần thứ III năm 2024 của tỉnh Quảng Bình trước đây.

Thầy giáo Hoàng Quảng Hảo (đứng thứ nhất, bên phải) ký biên bản ghi nhớ hợp tác tiêu thụ cây bonsai bằng dây nhôm với một doanh nghiệp ở Lào
- Ảnh: NVCC

dạng về màu sắc, mang lại vẻ ngoài rực rỡ, sang trọng.

Khi đưa mấy cây bonsai làm bằng dây nhôm màu ra cho mọi người nhận xét, ai cũng khen anh khéo tay, sản phẩm rất giống cây bonsai thật. Được mọi người khích lệ, anh Hảo quyết định đưa sản phẩm đi trưng bày, giới thiệu tại các hội chợ và khu trưng bày cây cảnh trong dịp Tết. Điều thú vị, các sản phẩm của anh đã được khách du lịch và người thích chơi bonsai đón nhận, tìm mua.

“Làm cây bonsai bằng dây nhôm không khác gì chăm nuôi một cây bonsai thật trồng trong chậu. Nó cũng đòi hỏi ở người làm có đôi tay khéo léo, tỉ mỉ, cẩn thận và kiên nhẫn. Ngoài ra, thẩm mỹ là yếu tố không thể thiếu khi làm mặt hàng này. Đó là phải biết được các thế của bonsai, am hiểu quy luật phát triển của cây bonsai thật để từ đó tạo hình dáng cho loại cây bonsai nhôm này”, anh Hảo chia sẻ.

ĐƯA CÂY BONSAI NHÔM ĐI NƯỚC NGOÀI

Học từ những người trồng cây bonsai thật, rồi mài mò làm, đến nay trong “vườn” bonsai nhôm của anh Hảo đã có rất nhiều kiểu dáng và thế cây như thật, như dáng trực, dáng thác đổ, thế mẫu tử, phu thê, bát phong hồi đầu... Mỗi thế cây đều mang một ý nghĩa riêng mà anh hướng đến và muốn đưa đến cho khách hàng.

Ngoài các cây bonsai được làm từ dây nhôm đơn thuần, anh Hảo còn sáng tạo thêm phong cách riêng, kết hợp dây nhôm với các loại gỗ lũa và đá để tạo nên những tác phẩm tinh xảo và đậm chất sang trọng. Không chỉ là người trực tiếp lên ý tưởng và chế tác sản phẩm, anh còn phối hợp với những người thợ thủ công khác trong địa phương, tạo cơ hội việc làm

cho nhiều người.

Bonsai nhôm của anh Hoàng Quảng Hảo hiện được nhiều khách hàng tìm mua. Giá cả các mặt hàng dao động từ 50 nghìn đồng đến 3,5 triệu đồng tùy theo loại. Người gần thì đến nhà lựa chọn, người xa thì đặt mua qua zalo, facebook. Đặc biệt, trên sàn thương mại điện tử Lazada, gian hàng cây bonsai nhôm của anh Hảo thường xuyên được khách hàng trong nước, quốc tế đặt mua. Năm 2025, anh Hảo đã xuất bán trên 500 sản phẩm cây bonsai nhôm.

“Đáng mừng, hiện tôi đã có một số đơn hàng ở Nhật Bản, Thái Lan và Mỹ. Nhiều đơn vị cũng sẵn sàng hợp tác để tôi cung ứng nguồn hàng cho họ nhằm đưa ra thị trường nhiều hơn nữa. Riêng loại bonsai nhỏ dùng để đặt trên taplo xe ô tô đang rất được du khách Nhật ưa chuộng, sau khi họ mua về nước, đã đặt lên xe và quay lại video gửi cho tôi như một lời cảm ơn”, anh Hảo kể.

Anh Nguyễn Thế Anh, một du khách ở TP. Hồ Chí Minh, chia sẻ: “Tôi biết các sản phẩm cây bonsai của anh Hảo trên Lazada, thấy thích nên đã đặt mua. Đây là lần thứ 2 tôi đặt mua để tặng bạn bè như một món hàng lưu niệm. Sau khi đặt hàng, anh Hảo gửi sản phẩm, chúng tôi kiểm tra thấy ưng ý mới chuyển tiền nên rất thuận lợi”.

Phó Giám đốc Sở Văn hóa-Thể thao và Du lịch Đặng Đồng Hà chia sẻ: “Trong điều kiện thị trường du lịch của tỉnh vẫn còn thiếu những món hàng lưu niệm, cây bonsai bằng nhôm của anh Hảo được khách du lịch đón nhận là một tín hiệu đáng mừng. Mong rằng, anh Hảo sẽ tiếp tục hoàn thiện và sáng tạo ra nhiều sản phẩm độc đáo, góp phần “núi chân” du khách khi đến Quảng Trị...”.

PHAN PHƯƠNG

Quảng Trị muôn vẻ

2

Áo dài

trong sắc xuân Đồng Hới

1

3

4

1. Nắng xuân

3. Nắng cửa Đông

2. Hoa xuân

4. Bên thềm

- Ảnh: NGUYỄN LƯƠNG SÁNG